
Åtgärder för att säkerställa tillräcklig likviditet på prissäkringsmarknaden

Webbinarium 2022-04-29

**SVENSKA
KRAFTNÄT**

Agenda

13:30 – 13:35	Välkommen
13:35 – 13:50	Bakgrund, ACERs process för gränsen SE-FI, samt pågående konsultation
13:50 – 14:00	Pilotprojekt – Ei redogör för regelverk och legalt utrymme
14:00 – 14:15	Frågor och svar inklusive kort paus
14:15 – 15:10	Pilotprojekt – Konceptuell tanke bakom en pilot inom Sverige
15:10 – 15:25	Frågor och svar
15:25 – 15:30	Avslutning – kommunikation och processen framåt

---

Frågor och svar – när, var och hur

> Du kan ställa frågor löpande under presentationen via Q&A-funktionen

> Anslut till Q&A-funktionen här:
Skriv in ditt namn och anslut

> Vi kommer att läsa alla frågor och svara på så många som möjligt muntligen

> Om det finns frågor som vi inte hinner besvara under mötet så kommer vi att besvara dem skriftligen och publicera svaren i efterhand

---

Bakgrund och ACERs process

Kaj Forsberg, Svenska kraftnät

- > Bakgrund
  - > Varför vi diskuterar prissäkringsmöjligheter
  - > Situationen i Sverige
  - > Situationen i Norden i stort
- > Pågående process hos ACER och vad som händer härnäst

Diskussion – skriv löpande era frågor i Q&A så besvaras dessa på slutet

---

Varför diskuterar vi prissäkringsmöjligheter

- > Sedan 2016 ställs krav på att säkerställa tillräckliga prissäkringsmöjligheter inom EU
Kommissionsförordning Förhandstilldelning av kapacitet, (EU) 2016/1719 (Forward Capacity Allocation, FCA)
- > Utvärdering av berörda tillsynsmyndigheter minst var fjärde år (För Sverige: Ei)
Vid otillräcklighet: Ge TSO i uppgift att vidta åtgärder (ställa ut LLTR eller tillgängliggöra andra instrument)
- > Eis beslut efter utvärdering 2017: Inga ytterligare åtgärder behövs för Sverige
- > Ny utvärdering 2021, beslut väntas under 2022

Situationen i Sverige

- > Ei sammanställde en kvantitativ utvärdering av "likviditet" i prissäkringsmarknaden i februari 2021 i samband med samråd med marknadens aktörer
  - > Fokus på utvecklingen på Nasdaq OMX Commodities, men med kännedom om att fler prissäkringsmöjligheter finns (bilaterala, PPA, andra plattformar etc.)
  - > [Utvärdering av risksäkringsmöjligheter på den svenska elmarknaden – för samråd enligt FCA-förordningen \(ei.se\)](#)
  - > Den övergripande bilden indikerar minskade handelsvolymmer generellt
- > Utvecklingen ser ut att ha förstärkts under 2021-2022 med bland annat market maker som avslutat sitt uppdrag att ställa priser på EPADs i svenska budområden
  - > Elhandlare som inte längre erbjuder fasta priser till slutkund i SE4

Situationen i Norden i stort

- > Även övriga tillsynsmyndigheter i Norden har genomfört liknande utvärderingar (Norge med eftersläp)
- > Utvecklingen med minskade volymer i Sverige är även synlig för det nordiska marknadsområdet som helhet
  - > Utvärdering och beslut för Danmark, Norge ännu ej färdiga
  - > Utvärdering och beslut för Tyskland, Polen och Litauen ej heller färdiga
  - > Utvärderingen för Finland indikerar otillräckliga prissäkringsmöjligheter, varför åtgärder kommer att behöva vidtas på gränserna SE1-FI och SE3-FI
    - > [Heading \(konkurentsiamet.ee\)](http://konkurentsiamet.ee)

Pågående process hos ACER och vad som händer härnäst

- > 2022 har Ei och EV lämnat ärende angående gränserna SE1-FI och SE3-FI till ACER
  - > ACER ska besluta senast 12 september om LTTR eller andra åtgärder ska vidtas på SE-FI-gränserna
  - > Avser endast åtgärder SE-FI – inte ett beslut om någon annan gräns eller ett val mellan nuvarande prissäkringsstruktur eller LTTR
- > Konsultation pågår till 3 maj
  - > [PC 2022 E 01 Public consultation on how to improve risk hedging opportunities on the bidding zone borders between Finland and Sweden \(europa.eu\)](#)
  - > Tillfälle för svenska aktörer att ge sin syn på vilka åtgärder som skulle ge bäst stöd till marknadens funktion

---

Pågående process hos ACER och vad som händer härnäst

- > ACER ska fatta beslut om alternativen i artikel 30.5 (a) respektive (b)
  - > LTTR eller andra instrument ska göras tillgängliga
- > Andra åtgärder med betydelse för prissäkringsmöjligheter och likviditet inte i scope
  - > Hur systempriset beräknas
  - > Antalet budområden i Sverige/Norden
- > Om beslutet blir att art 30.5(b) ska följas, kommer den metod som utformas att bli lagstiftning (en metod under FCA) och behöver därmed uppfylla FCA GL

Pilotprojekt – Ei redogör för regelverk och legalt utrymme

Johan Roupe, Energimarknadsinspektionen (Ei)

Frågor och svar

Pilotprojekt – Svenska kraftnäts konceptuella tanke bakom en pilot inom Sverige

Stefan Svensson, Svenska kraftnät

- > Motivering
- > Koncept
- > Pilotprojekt
- > Diskussion – skriv löpande era frågor i Q&A så besvaras dessa på slutet

---

Hur kan Svenska kraftnät bäst stödja prissäkringsmarknaden?

- Svenska kraftnäts utgångspunkt

- > Svenska kraftnäts ambition är att utveckla en metod för att på bästa sätt stödja marknadsaktörernas behov av prissäkring i de budområden där otillräcklighet har upptäckts och bekräftats av berörda tillsynsmyndigheter
- > Inspel från marknadsaktörer och relevanta institutioner uppskattas och beaktas
  - > Intervjuer och diskussioner med Finansinspektionen, Riksbanken, ACER, Ei
  - > Intervjuer, diskussioner och referensgrupp med marknadsaktörer

Hur kan Svenska kraftnät bäst stödja prissäkringsmarknaden?

- Svenska kraftnäts analys av prissäkringsinstrument

Svenska kraftnät har tolkat informationen hittills:

- Överföringsrättigheter kräver EPAD/Terminer för "firm" prissäkring
- Överföringsrättigheter flyttar prisrisken mellan elområden
- Prissäkringsbehovet är främst lokalt
- Överföringsrättigheter ökar komplexiteten med ytterligare säkerheter, fler instrument och tidshorisonter

Utveckla ett ramverk för att stödja "befintlig marknad"

- Systemtermin och EPAD

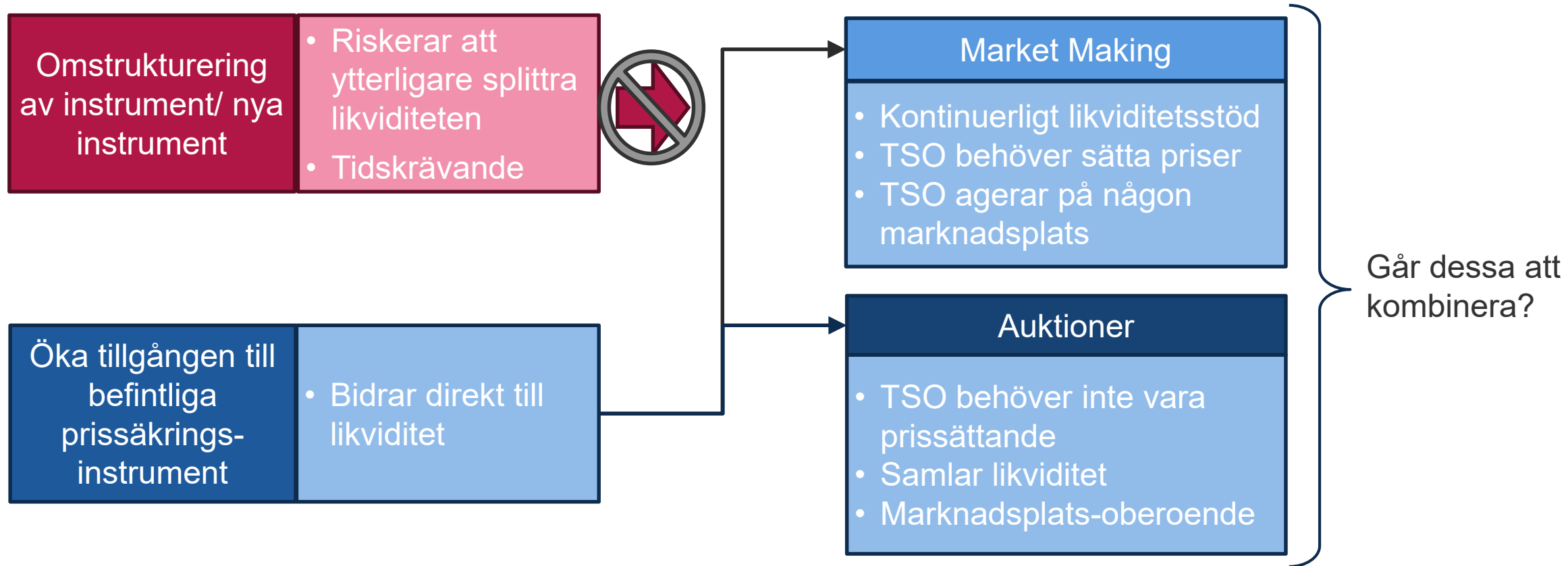

En generell metodik behövs:

- EPAD:s i Norden eller terminer för "nationell marknad"
- Garantera att metodiken tillämpas i EU-miljö
- Underlätta implementering
- Skulle matcha tidslinjen för implementering av överföringsrättigheter i Sverige

Svenska kraftnäts grundmodell för stöd

- Svenska kraftnäts analys av alternativ

TSO = Transmission System Operator, i Sverige Svenska kraftnät

---

Svenska kraftnäts grundmodell för stöd

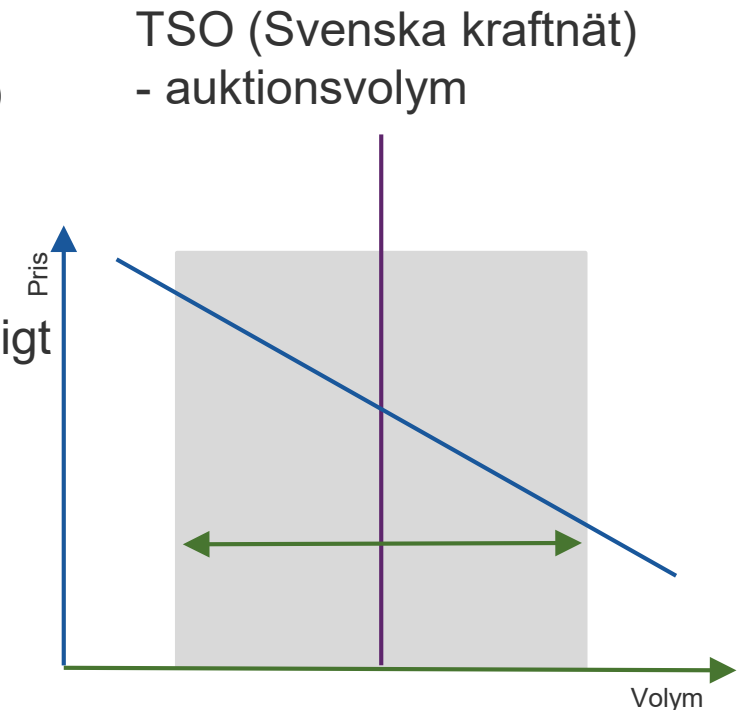
Köpa och sälja EPADs genom frekvent auktionering:

- > Prisoberoende – marknadsaktörerna sätter priset
Svenska kraftnät erbjuder en volym EPADs i varje auktion, se nästa slide
- > Flexibel auktionsfrekvens → kontinuerligt stöd
I princip från dagligen, men troligen mer sällan
- > Likabehandling av alla aktörer
- > Samlar likviditet

Svenska kraftnäts grundmodell för stöd - Volymen EPADs som auktioneras

- > Volymen EPADs definieras enligt en transparent metod:
  - > Långsiktig kapacitetsberäkning (Long Term Capacity Calculation Methodology)
  - > Total volym för KÖP eller SÄLJ kan bli allt från 0 till max predikterad överföringskapacitet för kommande år och månader
- > Den totala volymen EPADs som finns tillgänglig distribueras enligt en transparent fördelningsmetod mellan:
  - > Olika löptider (produkter)
  - > Antalet auktioner
- > Auktionerna sker med marginalprissättning

Svenska kraftnäts grundmodell för stöd - Auktioner med två elområden

- > Fyra auktioner hålls samtidigt. Marknadsaktörer kan välja att delta i så många auktioner de önskar.
  - > En KÖP och en SÄLJ i BZ1
  - > En KÖP och en SÄLJ i BZ2
- > Villkoret för att auktionstransaktionen ska gå igenom är att priset i köp-området är $\leq$ priset i sälj-området (kopplade auktioner)

Transaktionsvolymen av EPADs beror på vilka auktioner som går igenom
- > Detta replikerar hur överföringsrätter auktioneras ut, endast positiva bud i en riktning leder till transaktion

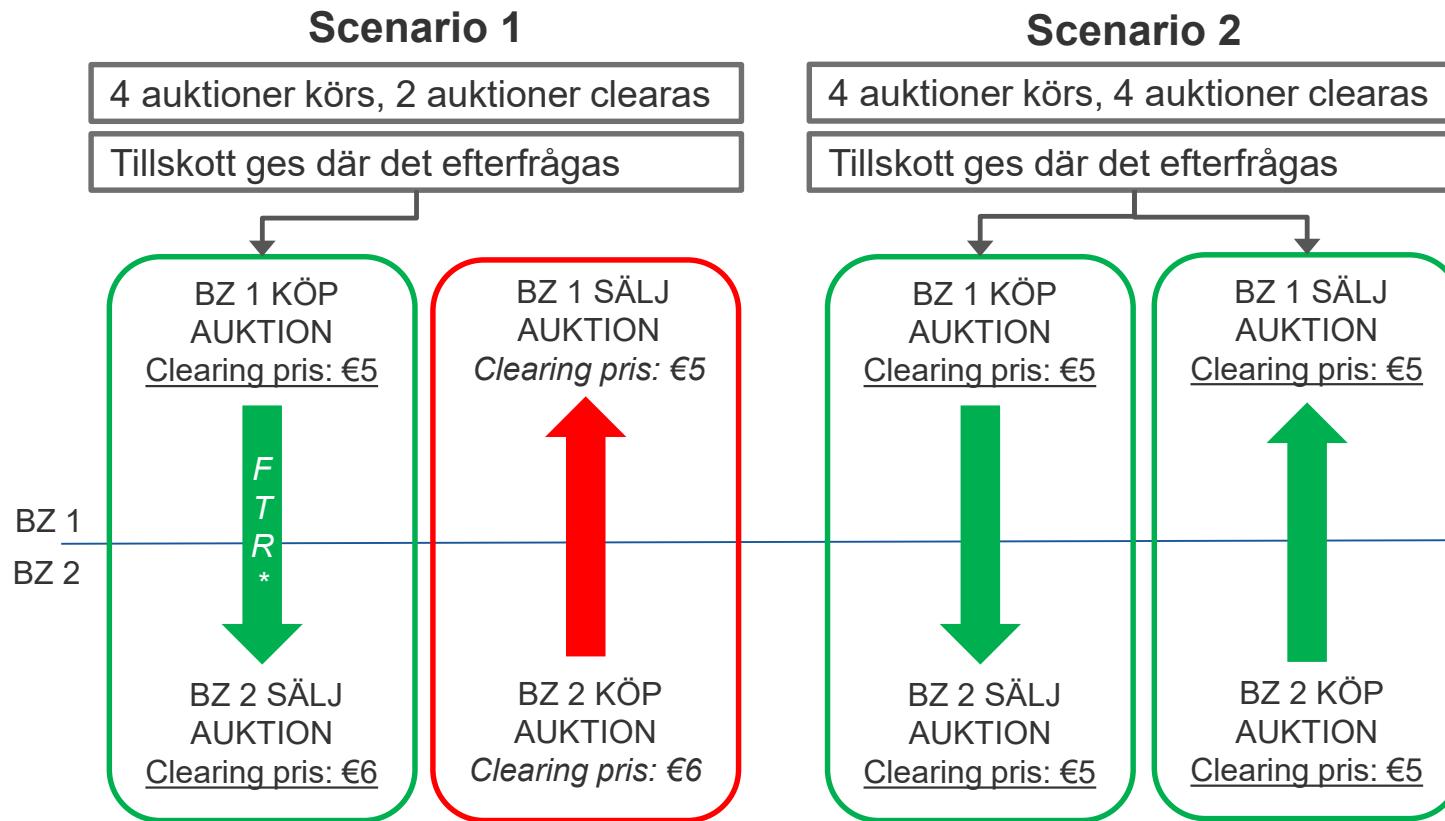
Leder till en naturlig balansering av strukturella obalanser i elområdena, till exempel de med produktionsöverskott

---

BZ = Elområde

Svenska kraftnäts grundmodell för stöd

- Auktioner med två elområden – 2 scenarier

Detta exempel illustrerar två olika auktionsscenarioer i samma produkt(er) över samma gräns (till exempel Q1-23 SE3-FI).

I det första auktionsscenariot en kommer det bara att finnas ett projicerat flöde i en riktning på grund av de priser som erbjuds av marknadsaktörerna i auktionen/auktionerna. TSO:n kommer att vara lång i BZ1 och kort i BZ2.

I det andra auktionsscenariot stöds båda riktningarna av marknadens bud. I det här fallet kommer TSO:n inte att ha en nettoposition efter auktionen.

BZ = Elområde

* Denna kombination av EPADs motsvarar en FTR

Svenska kraftnäts grundmodell för stöd - Auktioner med flera elområden

- > Auktioneras EPADs ut i flera elområden görs en KÖP och SÄLJ auktion för varje produkt i varje elområde
- > Alla auktioner blir då kopplade;
villkoret köpområdespriset $\leq$ säljområdespriset
- > Auktionsvolymen definieras som summan av predikterad överföringskapacitet (LT CC) till och från varje elområde
- > Auktionsvolymen fördelas mellan auktionstillfällena och produkter enligt fördelningsmetoden

Varje auktion resulterar i ett clearingpris i varje budområde

Auktioneringen liknar Dagenföre-auktionerna

Marknadsaktörernas motpart:

- Dagen före – NEMO*
- EPAD - TSO

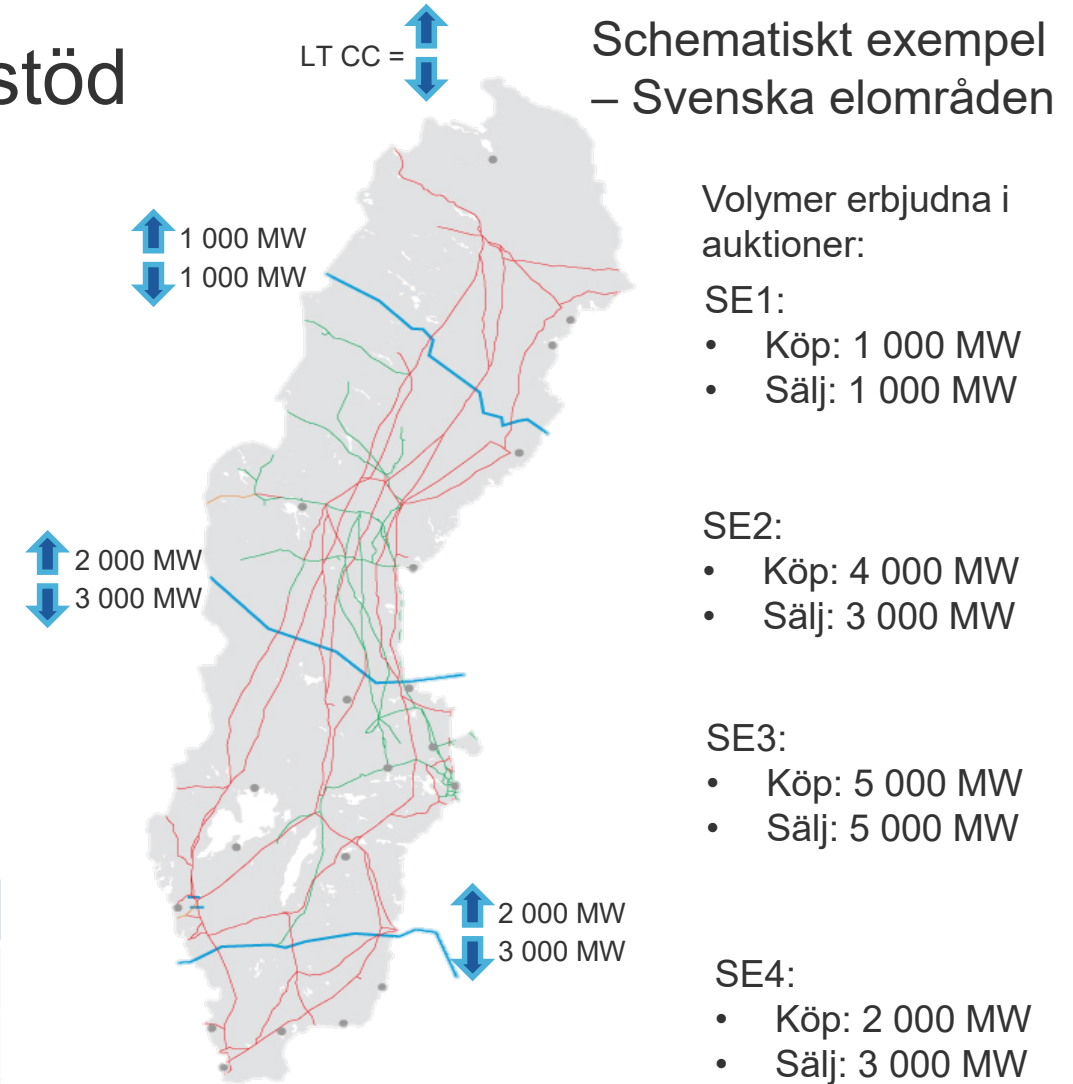
* NEMO - Nominated Electricity Market Operator (elbörs)

Svenska kraftnäts grundmodell för stöd

- > KÖP resp. SÄLJ erbjuds på vardera sidan om elområdesgränsen
  - ökar likviditet i EPAD-kontrakt
  - likvärdigt med en FTR för TSO
- > Den totala volymen bryts ner på lämpliga löptider
  - > x% **Year**, y% **Quarter**, z% **Month**
  - > Totalvolymen fördelas per auktionstillfälle

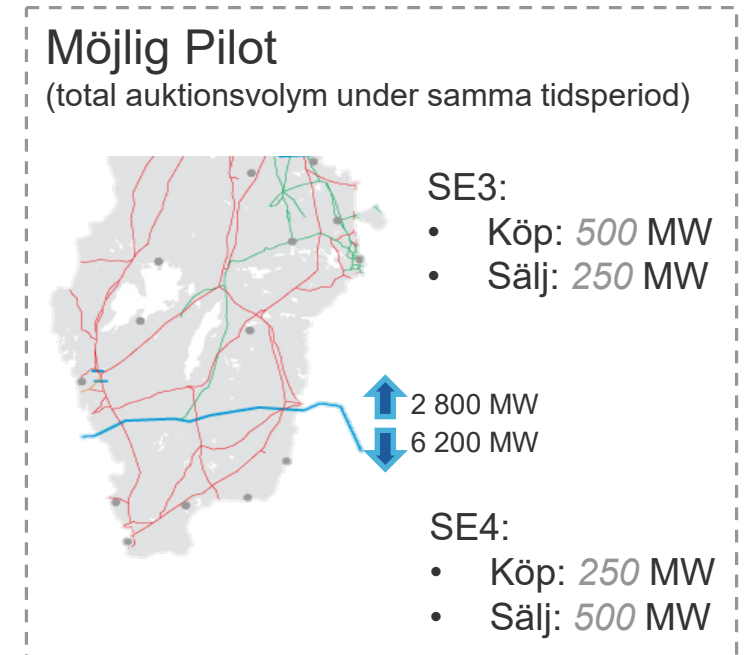
Exempel: 15 December 2022 kl. 08.30

BZ	Q1-23	Q2-23	YR-24	YR-25	YR-26
SE1	1 MW	1 MW	1 MW	1 MW	
SE2	2 MW	2 MW	2 MW	1 MW	1 MW
SE3	3 MW	2 MW	2 MW	1 MW	1 MW
SE4	2 MW	1 MW	1 MW	1 MW	

Piloten – en nerskalad variant av Svenska kraftnäts modell

- > Förslagsvis i SE3 och SE4
- > Uppskattningsvis 12 månader
med möjlighet till förlängning och utökning
- > Mindre volymer av EPAD:s auktioneras ut, ca 10% av
gränskapaciteten
  - > Fördelat på Y, Q och M kontrakt för t.ex. 50 veckovisa auktioner under ett år
Inledningsvis Y+1, men även mindre volymer Y+2 och Y+3
  - > Möjlig fördelning av volymer: YR 50%, Q 25%, M 25%
- > Föreslaget måldatum för start: hösten 2022

Frågor och svar

Kommunikation och processen framåt

Per Kamperin, Svenska kraftnät

- > ACER konsultation: sista dag 3 maj 2022
Länk: <https://www.acer.europa.eu/events-and-engagement/news/acer-consults-how-improve-risk-hedging-opportunities-bidding-zone>
- > ACER beslut: 12 september 2022
- > Svenska kraftnäts webbplats
  - > Sida under Utveckling av kraftsystemet: Pilotprojekt: stöd för prissäkring på den svenska elmarknaden
  - > Löpande nyhetspublicering (går att prenumerera på) under Press och nyheter
  - > Löpande publicering av event under Möt Svenska kraftnät